

SAVUKOSKEN KUNTA
Kauppakuja 2 A 1
98800 Savukoski
www.savukoski.fi
hallinto@savukoski.fi

LAUSUNTO

Viite: Lausuntopyyntö 15.6.2020 VN/8871/2019

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi

Savukosken kunnan lausunto sosiaali- ja terveysterveyspalvelu-uudistuksesta

1. Lähipalvelut jokaisessa kunnassa

Sote-järjestämislaki 2 luku, § 11 palvelustrategia

Sote-maakunnalla olisi velvollisuus huolehtia siitä, että jokaisessa kunnassa on saatavilla usein tarvittavat sote-palvelut lähipalveluna. Lähipalvelut voivat olla myös sähköisesti asiakkaan lähelle tuotettuja (esim. etälääkäri, etäpsykoterapia). Lähipalvelujen määrittely tulee sosiaali- ja terveydenhuollon yleislakien uudistamisessa olla selkeää. Lapin maakunnan osalta lähipalvelut voisivat olla perustason sosiaali- ja terveysterveyspalveluja, jotka ovat lähellä ja saavutettavia, usein /päivittäin / viikoittain tarvittavia (esim. kotiin annettavat palvelut, avovastaanotto, neuvolatoiminta, asumispalvelut). Edelleen erityistason sosiaali- ja terveysterveyspalveluita voisivat olla palvelut, joita tarvitaan ehkä kerran kuukaudessa/vuodessa/elämän aikana, pätevystyyluonteisia, erityisosaamista vaativaa (esim. perheoikeudelliset palvelut, vammaispalvelut, lastensuojelu, terveysterveysterveyskeskussairaalat). Kyseisiä palveluja voisi keskittää alueellisesti tai seutukunnallisesti. Lapin matkailusta johtuen lähipalvelujen tarve voi vaihdella kausittain suuresti. Tämä on huomioitava palvelujen järjestämisessä ja suunnittelussa sekä rahoituksessa.

2. Osaamisen varmistaminen ja jakaminen etänä / jalkautuen

Sote-järjestämislaki 2 luku, § 8

Useimmissa Suomen kunnissa on hankaluuksia saada ammattilaisia toteuttamaan lakisääteisiä sote-tehtäviä. Sote-maakunnan velvoite on turvata palvelut niin, että ammattitaitoista työvoimaa riittää. Toiminnan eri kuntien sote-keskuksissa tulee olla mielekästä ja monipuolista sekä houkuttelevaa.

Yhtenäinen palkka- ja työ-/virkasuhdestrategia edistäisi työntekijöiden saatavuutta. Palkkojen tarkistus ja harmonisointi tulisi aloittaa jo väliaikaishallinnon aikana. Henkilöstön koulutus tulee olla kaikilla alueilla mahdollista, tiedon jakaminen ja yhteistyö eri sote-alueiden välillä tulee varmistaa. Työvoiman saannin varmistamiseksi tulevaisuudessa tulee tarkastella vaatavuuskriteereitä, muutoin tavoite henkilöstömitoituksen nostamisesta 0,7, on mahdotonta toteuttaa.

3. Kuntien kiinteistöriski, irtaimiston siirto

Voimaannpanolaki 4 luku

Soten ja pelastustoimen toimitilat siirtyisivät vuokrasopimuksella sote-maakunnan käyttöön, siirtymäkaudeksi 3+1 vuodeksi eli kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäisivät kuntien omistukseen. Vuokratuloilla olisi tarkoitus kattaa tilojen ylläpitokustannukset sekä kohtuulliset pääomakustannukset eli käytännössä myös mahdolliset lainanhoitokustannukset, joten kuntien velat säilyisivät ennallaan. Tässä vaiheessa ei ole tietoa tai asetusluonnosta siitä, miten vuokrat määräytyisivät.

Siirtymäkauden jälkeen vuokrasopimusta voitaisiin jatkaa tai tilojen käytöstä luovuttaisiin. Mikäli maakunta ei jatka vuokrausta 4 vuoden kuluttua, riskinä kunnille voi olla mm. ylläpitokustannukset, mahdollisesti jäljellä oleva investointivelka tai mahdolliset purkukustannukset. Tyhjilleen jäävät kiinteistöt heikentäisivät kunnan taloutta, jonka vuoksi lakiin tulisi lisätä kompensoiva sääntelymekanismi.

Edelleen myös sote-maakuntien taloutta voisivat rasittaa niiden kannalta epäedulliset vuokrasopimukset.

Sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien kuntayhtymät, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtäviin liittyvä kuntien ja eräiden kuntayhtymien irtain omaisuus siirtyisi sote-maakunnille ilman korvausta. Omaisuuden siirto voitaisiin kirjata kunnissa peruspääomaa vastaan, jolloin se ei lakiesityksen mukaan vaikuttaisi kunnan tulokseen. Kunnat ovat nykylainsäädännön puitteissa kuitenkin investoineet merkittäviä pääomia sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen irtaimen omaisuuteen palvelujen järjestämiseksi. Näiden omaisuuserien ja kuntayhtymien peruspääoman jäsenkuntaosuuksien luovuttaminen maakunnille korvauksetta ilman omistajan suostumusta on vastoin perustuslakia. Omaisuus tulee siirtää maakunnille täydenkorvauksen periaatteella.

4. Sote-ostopalveluiden hankinta ja valvonta

Järjestämislaki 6 luku

Hankinta- ja sopimusosaaminen saataisiin vahvemaksi keskittämällä, mutta tarvitaan myös hyvää paikallistuntemusta. Sopimusvalvonnan tulisi olla objektiivista ja suunniteltua sekä tapahtua yhteistyössä muiden valvontaviranomaisten kanssa.

Ulkopuolista valvontaa tulee olla myös maakunnan omassa toiminnassa omavalvonnan lisäksi. Mikäli esim. lähipalvelut eivät toteudu lain mukaisesti, tulee sote-maakunnalle asettaa sanktiot, kuten nykyinen uhkasakko kunnille.

5. Rahoituksen riittävyys ja perusteet, maakunnan verotusoikeus

Laki sote-maakuntien rahoituksesta

Lapin alueen erityispiirteet ja -tarpeet tulisi huomioida rahoituksen määrittelyssä, kuten ikärakenne, matkailun kausiluonteiset isot vaikutukset palvelujen tarpeeseen, ilmasto, teollisuus, kaivostoiminta, välimatkat, tunturimaisuus, asumisen keskittyminen kyliin sekä muut olosuhdetekijät (vrt. Uudenmaan erillisratkaisu).

Lakiesitys edellyttää sairaanhoitopiirien ja muiden kuntayhtymien alijäämien kattamisen vuoden 2022 loppuun mennessä, joka vaikuttaa kuntien kustannuksien kehitykseen. Huomioitava on, että sairaanhoitopiirien talouteen syntyy merkittäviä ja ennakoimattomia alijäämiä myös koronaepidemian vuoksi.

Verotulojen tasausjärjestelmään tehtävät muutokset vaikuttavat merkittävästi kuntien valtionosuuksiin. Tarvevakioindeksin mukainen lähtötila tulisi ottaa

huomioon siirtolaskelmissa. Valtionosuusjärjestelmänmuutoksen tasaus 100 euroon/asukas on liian suuri. Tasausrajaa tulee alentaa tai se tulee poistaa kokonaan. Voimalaitosveron ja metsäerän jako eivät saa muuttua nykyisestä suunnitellun uudistuksen myötä siten, että kunnat saisivat aiempaa vähemmän rahaa.

Maakuntien rahoituksen turvaamiseksi jatkossa, on valtion budjettirahan lisäksi annettava maakunnille verotusoikeus.

6. Pelastuslaitos, turvallisuus ja varautuminen

Laki pelastustoimen järjestämisestä

Pelastustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen ensihoidon synergiaetujen hyödyntäminen Lapissa ei välttämättä onnistu, sillä Rovaniemen pohjoispuolella pelastuslaitos toimii pääsääntöisesti sopimuspalokuntien varassa. Tulvan torjuntakaluston ja -välineistön kehittäminen ja innovointi voisi olla Lapin pelastuslaitoksen tehtävänä. Lapin alueen majoituskapasiteetin käyttömahdollisuus tulisi huomioida esim. korona- tai muussa kriisitilanteessa. Lapin pelastuslaitoksen kuntien neuvottelukunnassa nousi vahvasti esiin huoli pelastuslaitoksen resursseista sekä rekrytointiongelmista. Haasteellisista olosuhteista kuten pitkistä etäisyyksistä johtuvat erityispiirteet ovat johtaneet menojen korotuspaineeseen.

7. Lapin maakunnan kahden sairaalan malli

Laki sote-maakuntien rahoituksesta

Lapin sote-maakunnan tulee saada mahdollisuus kahden sairaalan malliin erityisperustein ja lainsäädännössä tulee varmistaa näiden rahoitus, kuten Uudenmaan ratkaisussakin.

8. Yksityinen palveluntuottaja sote-maakunnan palveluntuottajana

Sote-järjestämislaki 3 luku Palvelujen hankkiminen yksityiseltä palveluntuottajalta

Tarkoituksenmukaista, perusteltua ja toimivaa ulkoistamissopimusta ei ole syytä mitätöidä. Asiakkailta tulee olla mahdollisuus käyttää myös palveluseteliä palvelujen hankintaan.

Savukoskella, 24.9.2020

SAVUKOSKEN KUNTA

Antti Mulari
kunnanjohtaja

Liite: Ote Savukosken kunnanhallituksen pöytäkirjasta 21.9.2020 § 191

*ote pöytäkirjasta***OSALLISTUJAT**

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
LÄSNÄ	Haapakoski Raimo Kelloniemi Marja-Liisa Leppäjärvi Ilkka Peltoniemi Helena Harju Irja Hannuniemi-Pulska Ritva	Puheenjohtaja Jäsen Jäsen Jäsen Varajäsen Varajäsen	
POISSA	Huttunen Jari Kilpimaa Kari Luiro Anu	Jäsen Varapuheenjohtaja Jäsen	
MUU	Savukoski Jouko Orava Eeva Halonen Jouni Mulari Antti Karjalainen Katja	Kvalt pj Kvalt 1. vpj Kvalt 2. vpj Esittelijä Pöytäkirjanpitäjä	

ALLEKIRJOITUKSET

R. Haapakoski
Raimo Haapakoski
Puheenjohtaja

Katja Karjalainen
Katja Karjalainen
Pöytäkirjanpitäjä

KÄSITELLYT ASIAT

187 - 198

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS*23*.9.2020

Marja-Liisa Kelloniemi
Marja-Liisa Kelloniemi

24.9.2020

Helena Peltoniemi
Helena Peltoniemi

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Allekirjoitettu ja tarkastettu pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävillä Savukosken kunnan www-sivuilla *25*.9.2020.

Pöytäkirjan tarkastajat:

MLK *M.P.*

Savukosken kunnan lausunto hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi

Khall 21.09.2020 § 191

Sosiaali- ja terveysministeriö, sisäministeriö ja valtiovarainministeriö valmistelevat sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta ja maakuntien perustamista sekä pelastustoimen järjestämisen. Sosiaali- ja terveysministeriö, sisäministeriö ja valtiovarainministeriö ovat pyytäneet kuntia ja muita sidosryhmiä antamaan lausunnot luonnoksesta hallituksen esitykseksi 25.9.2020 mennessä.

Tausta

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelman mukaisesti Suomessa pyritään toteuttamaan sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistus ja maakuntien perustaminen. Uudistuksessa on tavoitteena kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja, turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut kaikille kansalaisille, parantaa palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta, turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti, vastata yhteiskunnallisten muutosten mukanaan tuomiin haasteisiin ja hillitä kustannusten kasvua.

Pelastustoimen uudistuksen tavoitteena on turvata pelastustoimen palvelujen saatavuus, kattavuus ja laatu myös tulevaisuudessa. Uudistuksen tavoitteena on kehittää ja tukea pelastustoimen valtakunnallista tehokkuutta ja yhdenmukaisuutta. Uudistuksella vastataan pelastustoimen haasteisiin vahvistamalla toimialan valtakunnallisia voimavaroja, kehittämällä toimialan johtamista ja ohjausta sekä tiivistää alan toimijoiden yhteistyötä. Tavoitteena on varmistaa myös, että maakuntien pelastuslaitoksilla on mahdollisuus tuottaa ensihoitopalvelut koko maassa.

Tavoitteet

Esitysluonnoksessa ehdotetaan säädettäväksi maakuntahallinto ja toiminnan kannalta keskeiset lait, joita olisivat maakuntalaki, laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, laki pelastustoimen järjestämisestä sekä niiden yhteinen voimaanpanolaki, maakuntien rahoituslaki sekä ehdotukset kuntien rahoitusta koskevan lainsäädännön, verolainsäädännön, maakuntien ja kuntien henkilöstöä koskevan lainsäädännön sekä eräiden yleishallintoa koskevien lakien muuttamiseksi. Perustettaville maakunnille siirrettäisiin vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä.

Luonnoksen sisältämä sote-maakuntien laskennallinen rahoitusmalli

perustuu pääosin tarveperusteiseen ja olosuhdetekijät huomioivaan rahoitukseen. Muun ohella lausunnoissa pyydetään kiinnittämään erityistä huomiota ja lausumaan siitä, kuinka rahoitusratkaisun eri määräytymistekijät vastaavat sote-maakunnille maaakuntien lakisääteisten tehtävien rahoitustarvetta.

Lisäksi pyydetään maakuntajaon osalta lausumaan kahdesta vaihtoehdosta, joissa Enonkoski, Rantasalmi, Savonlinna ja Sulkava sijoittuisivat vaihtoehtoisesti joko Pohjois-Savon maakuntaan taikka nykyisen maakuntajaon mukaisesti Etelä-Savon maakuntaan. Näiden vaihtoehtojen vaikutuksia on esitelty hallituksen esitysluonnoksen vaikutusarvioinnin taustamuistiossa, liitteessä 3. Lausuntokyselyssä on alue jaosta kohdennetut kysymykset sekä mahdollisuus perustella vastausta vapaamuotoisesti. Myös aluejako ratkaistaan lausuntokierroksen jälkeen. Erityishuomiona todetaan, että Uusimaa on saamassa oman, muusta maasta poikkeavan erillisratkaisun.

Asian käsittely

Lapin kuntajohtajaverkosto päätti perustaa työryhmän valmistelemaan lausuntorunkoa, jota kunnat voivat halutessaan hyödyntää valmistellessaan omia lausuntojaan esityksestä. Savukosken lausunnon valmistelussa on hyödynnetty muokattuna työryhmän tekemää pohjaa. Tämän jälkeen johtoryhmälle on varattu mahdollisuus kommentoida lausuntoluonnosta.

Lausuntopyyntöasiakirjat ovat luettavissa osoitteessa www.lausuntopalvelu.fi.

Päätösehdotus (kunnanjohtaja):

Kunnanhallitus hyväksyy liitteenä olevan lausunnon suunnitteilla olevasta sote-uudistuksesta ja uudistukseen liittyvästä lakipaketista.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Täytäntöönpano:

Lausuntopalvelu 25.9.2020

Lisätiedot:

Lisätietoja antaa kunnanjohtaja Antti Mulari, puhelin 040 839 4330 tai sähköpostitse etunimi.sukunimi@savukoski.fi.

Liitteet

1 Savukosken kunnan lausunto sosiaali- ja terveyspalvelu-uudistuksesta

Otteen oikeaksi todistaa

Savukoskella

Pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastajat:

24.9.2020

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Kunnanhallitus 21.9.2020

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavasta päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät 187-198
	Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pykälät
	Hallintolainkäyttölain / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite Savukosken kunnanhallitus Kauppakuja 2 A 1 98800 SAVUKOSKI Pykälät Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluessa kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää/nähtäväksi asettamispäivää ei lueta määräaikaan.
Oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Liitetään pöytäkirjaan

Pöytäkirjan tarkastajat:

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.	
	Valitusviranomaisen, käynti- ja postiosoite Pohjois-Suomen hallinto-oikeus Käyntiosoite: Isokatu 4, OULU Postiosoite: PL 189, 90101 OULU pohjois-suomi.hao@oikeus.fi Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet	
	Kunnallisvalitus, pykälät	Valitusaika 30 päivää
	Hallintovalitus, pykälät	Valitusaika 30 päivää
	Muu valitusviranomaisen, osoite ja postitusosoite Pykälät	Valitusaika 14 päivää
	Markkinaoikeus Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki puh. 029 56 43300, fax. 029 56 43314 markkinaoikeus@oikeus.fi Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.	
Valituskirjelmä	Valituskirjassa on ilmoitettava - valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.	
Valitusasiakirjojen toimittaminen	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä. Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Valitusasiakirjat on toimitettava ¹⁾ : nimi, osoite ja postiosoite	Pykälät Pykälät
Lisätietoja	Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (1455/2015) nojalla muutoksenhakijalta peritään hallinto-oikeudessa kulloinkin voimassa oleva oikeudenkäyntimaksu. Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/ valitusosoitus liitetään pöytäkirjaotteeseen.	

1) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.

Liitetään pöytäkirjaan

Pöytäkirjan tarkastajat: